

Vapaa Sivistystyö ry
FRITT BILDNINGSSARBETE RF

Asia:

Vapaa Sivistystyö ry:n ja Bildningsalliansenin kannanotto Valtiovarainministeriön talousarvioehdotukseen vuodelle 2022

Koronapandemia ei saa vaarantaa vapaan sivistystyön toimintaedellytyksiä ja suoritteiden jakoa

Koronapandemia on vaikuttanut eri tavoin oppilaitosten mahdollisuuksiin toteuttaa koulutuksia ja kursseja, vaikka etäopetusta on voitu toteuttaa suuressa määrin. Tämä on tarkoittanut ettei kaikkia suorituksia (opetustunnit, opiskelijavuorokaudet, opiskelijaviikot) ole voitu toteuttaa osana valtionosuusrahoitusta. VST:n ja Bildningsalliansenin mielestä poikkeustilan aiheuttamat muutokset suoritemäärissä eivät saa heikentää vapaan sivistystyön tulevien vuosien rahoitusperustaa. On välttämätöntä, että opetus- ja kulttuuriministeriö käyttää suoritemääriä vahvistaessaan harkintaa ja ottaa huomioon edellisten toimintavuosien erityisolosuhteet.

VST ja Bildningsalliansen haluavat alleviivata, etteivät vuosien 2020-2021 suoritteet saa vaikuttaa tulevaan valtionosuusrahoitukseen ja siten oppilaitosten toimintaedellytyksiin. Vapaala sivistystyöllä on keskeinen rooli pandemiasta johtuvan osaamis- ja hyvinvointivajeen korjaamisessa – ilman riittävää rahoitus pohjaa sivistystehtävämme on vaaravyöhykkeellä.

Maahanmuuttajakoulutuksen rahoitus vapaassa sivistystyössä

VM:n talousarvioesityksessä on allukoitu 11,83 milj. euroa vapaassa sivistystyössä toteuttavaan maahanmuuttajakoulutukseen. Tällä kohdennuksella on suuri merkitys vapaan sivistystyön oppilaitosten laadukkaiden maahanmuuttajakoulutusten järjestämiselle myös jatkossa erillisenä valtionosuutena.

VST ja Bildningsalliansen korostavat jatkuvan rahoituksen tärkeyttä vapaan sivistystyön maahanmuuttajakoulutukselle. Vapaa sivistystyö on viime vuosina suunnitelmallisesti luonut ja kehittänyt koulutuksia uusille tulijoille maahanmuuttajien kotoutumissuunnitelmaan hyväksytyn luku- ja kirjoitustaidon koulutuksen ja muun kotouttavan koulutuksen järjestämiseen suomen tai ruotsin kielellä. **VST ja Bildningsalliansen näkevät tärkeänä myös kotoutumisajan ylittäneiden maahanmuuttajien mahdollisuudet osallistua koulutukseen. Tähän tehtävään tulee kohdentaa vuodelle 2022 avustusrahoitusta, jotta kohderyhmän koulutuspalveluista voidaan huolehtia.**

Pitkäjänteinen ja tavoitteellinen rahoitus on tae siihen, että vapaa sivistystyö pystyy vastaamaan nykyisiin ja tuleviin yhteiskunnallisiin tarpeisiin. Ruotsinkielisessä vapaassa sivistystyössä opiskelee vuosittain yli 2000 vieraskielistä opiskelijaa, joiden kotikielenä on muu kuin suomi tai ruotsi.

Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen kautta jaettava rahoitus

Jatkuvan oppimisen järjestelmään tehtävissä valtionavustuksissa ja hankinnoissa on tärkeää ottaa huomioon sekä alueelliset että valtakunnalliset koulutustarjoajat, yhteistyössä muiden oppilaitosten kanssa. Rahoituksen kohdentaminen tulisi olla uudistavaa, mahdollistavaa ja riittävää eri tasoilla. Tärkeää on myös pienten oppilaitosten yhdenvertainen kohtelu kun rahoitettavista koulutuksista ja hankinnoista päätetään.

Helsinki, Helsingfors 3.9.2021

Vapaa Sivistystyö ry – Fritt Bildningsarbete rf
Björn Wallén, puheenjohtaja

Bildningsalliansen rf
Henrika Nordin, verksamhetsledare

Vapaa Sivistystyö ry
FRITT BILDNINGARBETE RF

Ärende:

VST-Fritt Bildningsarbete rf:s och Bildningsalliansens ställningstagande till Finansministeriets budgetförslag år 2022

Coronapandemin får inte äventyra fria bildningens verksamhetsförutsättningar och fördelning av prestationer

Coronan har påverkat på olika sätt våra läroinrättnings möjligheter att förverkliga kurser och utbildningar, trots att mycket har kunnat förverkligas på distans. Det här har inneburit att man inte alla gånger har kunnat förverkliga de prestationer (undervisningstimmar, studerandedygn, studerandeveckor) som finns som bas för statsandelsfinansieringen. Bildningsalliansen och VST önskar att undantagstillståndets förändringar i prestationernas storlek inte får försvaga den fria bildningens finansieringsbas under de kommande åren. Det är nödvändigt att undervisnings- och kulturministeriet bedömer och tar i betraktande specialförhållandena när man fastställer prestationernas storlek på basis av tidigare verksamhetsår.

Bildningsalliansen och VST vill understryka att kommande års statsandelsfinansiering inte får påverkas av åren 2020 och 2021 eftersom det skulle äventyra verksamhetsförutsättningarna för våra läroinrättningar. Fria bildningen har en central roll och ett ansvar att lappa den brist i kompetens och välmående som har uppstått under pandemin. Utan tillräcklig finansiering äventyras också vårt bildningsuppdrag.

Finansieringen för invandrarutbildningen inom den fria bildningen

I finansministeriets budgetförslag för 2022 har det allokerats 11,83 miljoner euro för den invandrarutbildning som ordnas inom fritt bildningsarbete. Den här allokeringen är av stor betydelse för att läroinrättningarna inom den fria bildningen ska kunna ordna kvalitativ utbildning för nyanlända också i fortsättningen genom särskilda statsandelar.

Bildningsalliansen och VST vill understryka att det är ytterst viktigt att det finns en kontinuerlig finansiering för invandrarutbildningen inom den fria bildningen. Den fria bildningen har under de senaste åren målinriktat utvecklat och skapat utbildningar för nyanlända i form av grundläggande litteracitet och övriga utbildningar på svenska eller finska inom ramen för integrationsplanen. En långsiktig, målinriktad finansiering garanterar att den fria bildningen kan svara mot nuvarande och kommande samhällsbehov. Den fria bildningen på svenska i Finland har över 2000 studerande årligen med annat hemspråk än finska eller svenska. **Bildningsalliansen och VST ser det som viktigt att ge möjligheter till att delta i utbildning även för invandrarstuderande som överskridit integrationsplanens tidsgräns. För denna uppgift bör man år 2022 allokera statsstöd, så att målgruppens utbildningsservice kan tryggas.**

Finansiering som utdelas via Servicecenter för kontinuerligt lärande och sysselsättning

Vid finansieringen via statsunderstöd och upphandlade utbildningar är det viktigt att beakta både det regionala och riksomfattande utbildningsutbudet, i samarbete mellan olika läroinrättningar. Finansieringens allokering bör vara förnyande, möjliggörande och tillräcklig på olika nivåer. Viktigt är att även behandla även små läroinrättningar jämlikt då man beslutar om finansiering av utbildningar och upphandlingar.

Helsinki, Helsingfors 3.9.2021

Vapaa Sivistystyö ry – Fritt Bildningsarbete rf
Björn Wallén, puheenjohtaja

Bildningsalliansen rf
Henrika Nordin, verksamhetsledare